

Word
Informatiev
vaardig

Saskia
Brand-
Gruwel

Wo

Centre for Learning Sciences and Technologies
celstec.org

In deze workshop

- lost u een informatieprobleem op;
- krijgt u informatie over (het leren van) informatievaardigheden;
- bespreken we onderzoek naar (het leren van) informatievaardigheden;
- bediscussiëren we de plaats van informatievaardigheden in het curriculum.

CELSTEC
celstec.org

Een informatieprobleem

- Welke zoektermen gebruikt u?
- Welke websites geven de informatie die u zoekt?
- Wat zijn de belangrijkste stappen in het zoekproces?

CELSTEC
celstec.org

Informatievaardigheden

- Vaardigheden, kennis en attitudes om
 - informatiebehoefte te herkennen;
 - bronnen te kunnen indentificeren;
 - relevante informatie uit de bronnen te verwerken en te organiseren;
 - gevonden informatie samen te brengen in een product;
 - zelf kennis te construeren.

(Brand-Gruwel & Gerjets, 2008; Brand-Gruwel, Wopereis, & Vermetten, 2005).

CELSTEC
celstec.org

Onderzoek informatievaardigheden

- Gericht op hoe het proces verloopt.
- Gericht op instructieprincipes en het ontwikkelen van onderwijs.

CELSTEC
celstec.org

Proces: informatievaardigheden

CELSTEC
celstec.org

Proces: informatievaardigheden

Het Internet Afbeeldingen Maps Nieuws Video Gmail meer ▾ [Aanme](#)

Google [Geavanceerd zoeken](#)
[Voorkeuren](#)

Doorzoek: het Internet pagina's in het Nederlands pagina's uit Nederland

Het Internet Resultaten 1 - 10 van circa 1.900.000 voor **klimaat nederland** (0,25 seconden)

Nederland - Wikipedia
Nederland heeft een gematigd zeeklimaat met milde winters en koele zomers. Het klimaat wordt beïnvloed door de aanliggende Noordzee die het gehele jaar de ...
nl.wikipedia.org - 137k - In cache - [Gelijkwaardige pagina's](#)

Klimaat van Nederland
KNMI Klimaat van Nederland - NLweer.com het dagelijks weer en het klimaat in Nederland van 1901 - Klimaatportaal van het PCCC - KMI - Klimaat ...
nl.wikipedia.org - 27k - In cache - [Gelijkwaardige pagina's](#)

Het weer, klimaat in Nederland
concrete klimaatgegevens voor Nederland, El Niño & La Niña, Extreem weer, ijsheiligen, klimaat, midden van het land, neerslag in Nederland, noordkust, ...
home.planet.nl - 92k - In cache - [Gelijkwaardige pagina's](#)

Het klimaat van Nederland
Het klimaat in Nederland valt onder het Cf klimaat wat inhoud dat het een gematigd regenrijk klimaat is, zonder een uitgesproken droge tijd. ...
home.hetnet.nl - 17k - In cache - [Gelijkwaardige pagina's](#)

KNMI: Klimaat van Nederland
Klimaat van Nederland. Het weer is in Nederland vaak onderwerp van gesprek. Dat is niet verwonderlijk, immers in Nederland is het weer bijzonder ...
www.knmi.nl - 19k - In cache - [Gelijkwaardige pagina's](#)

[De website van het KNMI](#)
Weer, klimaat en seismologie. Nieuws, vragen, webcams, verwachtingen en waarschuwingen.
www.knmi.nl - 34k - In cache - [Gelijkwaardige pagina's](#)
[[Meer resultaten van www.knmi.nl](#)]

Deltawerken - Het klimaat in Nederland
Nederland bezit een gematigd regenklimaat, Cfb volgens de indeling van Köppen. Het klimaat in Nederland wordt vooral bepaald door de ligging aan zee. ...
www.deltawerken.com - 7k - In cache - [Gelijkwaardige pagina's](#)

Gesponsorde Koppelingen

Weer Nederland
Selecteer het land of de stad en bekijk gratis het weerbericht.
[www.google.nl](#)

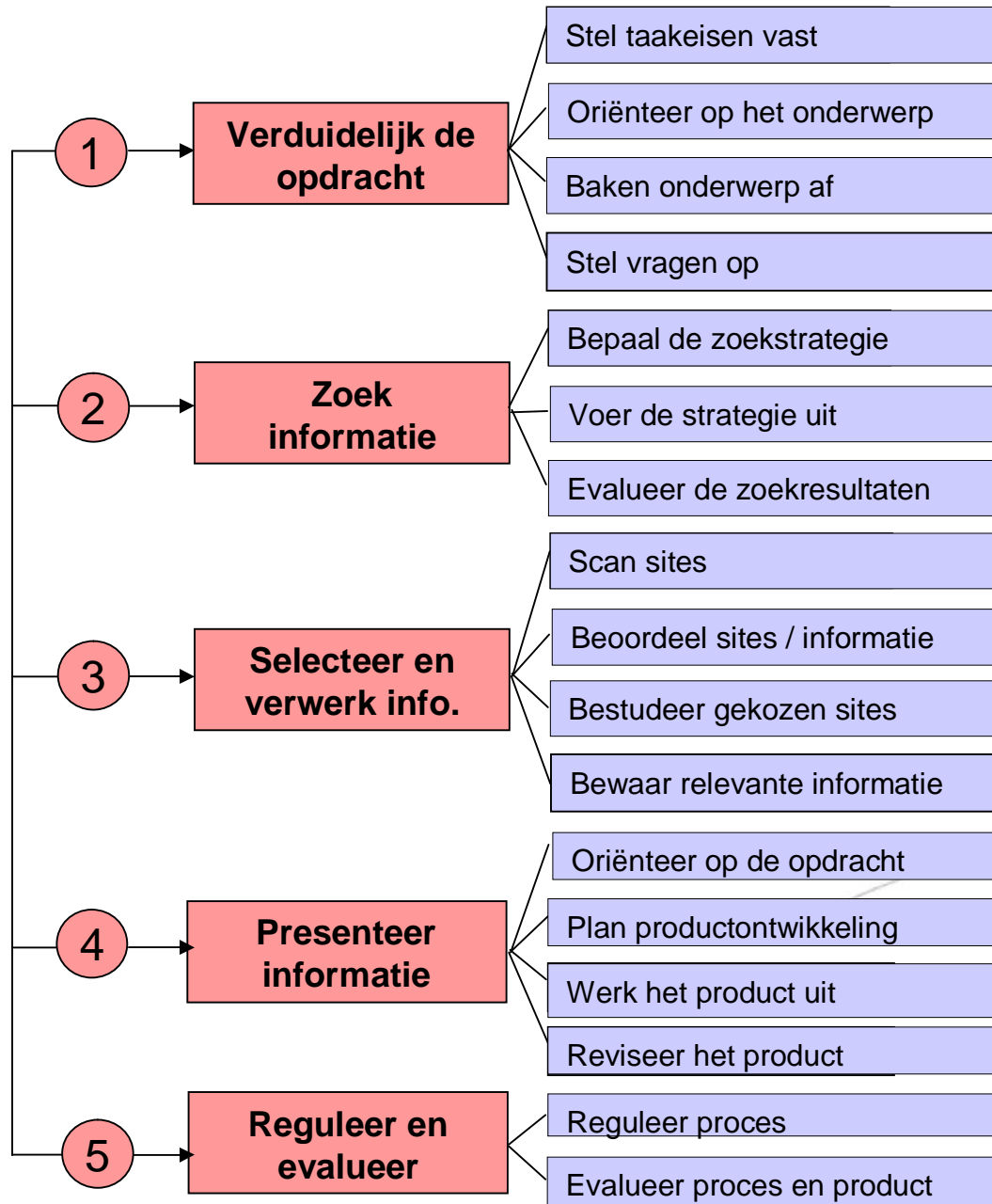
Klimaat Nederland
Nu: **Klimaat Nederland**
Inclusief Montage & BTW v.a. € 10:
[www.Airco-Unie.nl](#)

Klimaat nederland
Aanbiedingen, reiservaringen, info.
Alles over **Nederland**. Ontdek zelf!
[www.pagango.nl/Nederland](#)
[Uw bericht hier?](#)

CELSTEC
celstec.org

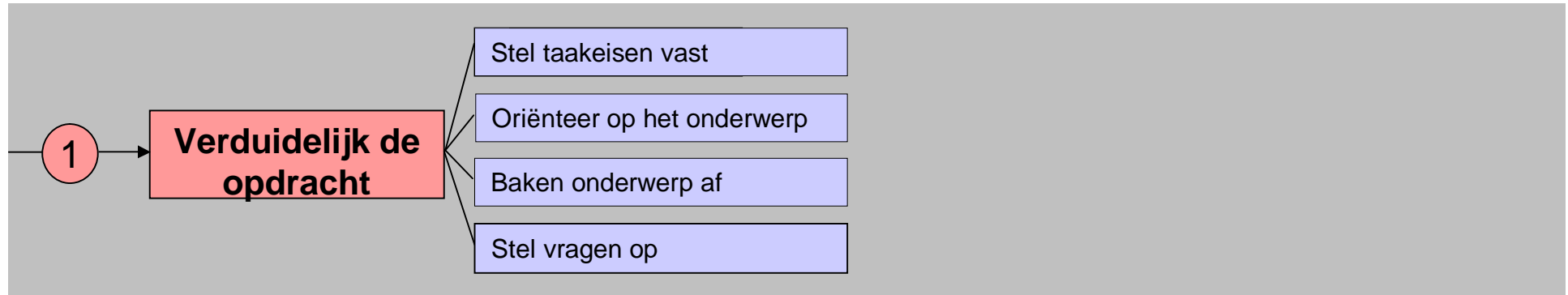
De Stappen

CELSTEC
celstec.org

Gebaseerd op: Brand-Gruwel, Wopereis, & Vermetten 2005

Vragen opstellen

- Feitvragen
 - In welk jaar kwam Hitler aan de macht?
 - Welk land heeft Columbus ontdekt?
- Open vragen
 - Waar is x een onderdeel van...?
 - Welke maatregelen vereist het om...?
 - Welke gevolgen heeft...?

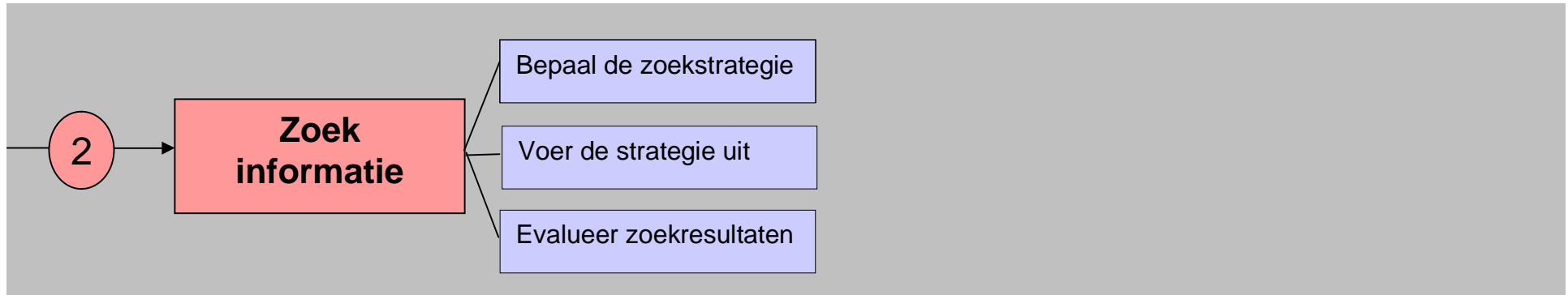
Bepalen zoekstrategie

- Data-driven versus goal-driven
- Hanteren zoekmachine
 - Gebruik portal
 - Intypen URL
 - Gebruiken database

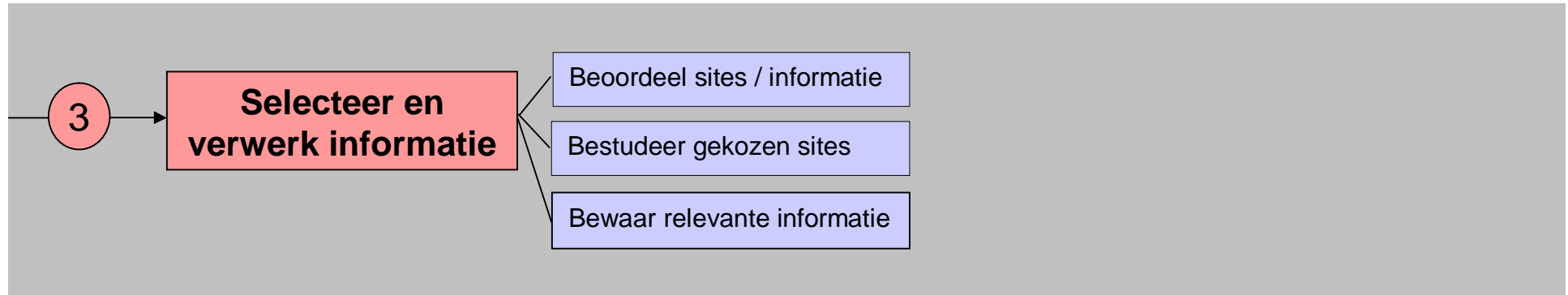
Zoektermen formuleren

- Formuleren vanuit taakbeschrijving
- Maken mindmap (associatief)
 - Aquabrowser
- Synoniemen
- Combineren

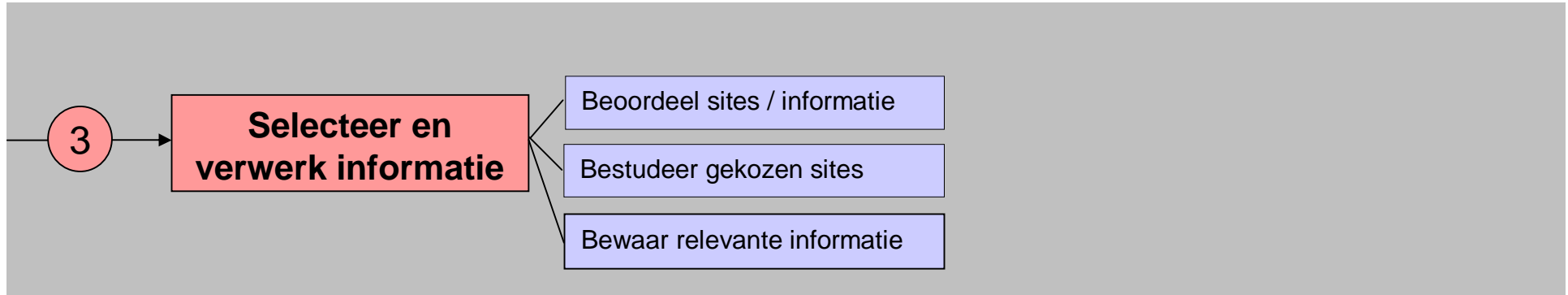
Beoordelen van informatie

- Aansluiting taak
- Auteur
- Doel
 - Primair / secundair
- Structuur
- Hoeveelheid info

Beoordelen van sites

- Reputatie (organisatie achter de site)
- Actualiteit
- Soort site
 - Informatief
 - Database sites
 - Encyclopedie
 - Internetforums
 - Weblogs
 - Videosites etc..
- Taalgebruik
- Lay-out

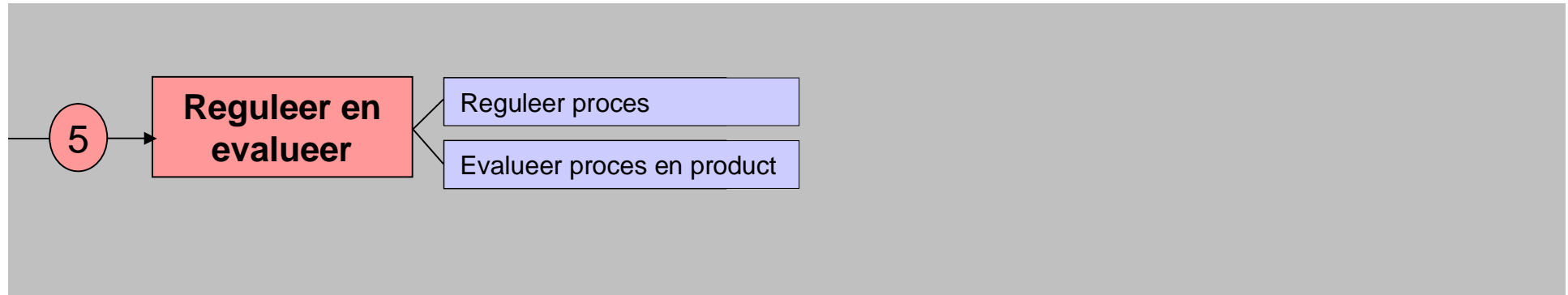
Uitwerken van een schrijfproduct

INHOUD	OPBOUW
Onderwerp omschrijven en inkaderen	Hoofdstuk 1: Inleiding
Hoofdvraag beschrijven	Hoofdstuk 1: Inleiding
Deelvragen beschrijven	Hoofdstuk 1: Inleiding
Antwoord op deelvraag 1	Hoofdstuk 2: (Inhoudelijke titel)
Antwoord op deelvraag 2	Hoofdstuk 3: (Inhoudelijke titel)
Antwoord op deelvraag 3	Hoofdstuk 4: (Inhoudelijke titel)
Antwoord op deelvraag	Hoofdstuk 5: (Inhoudelijke titel)
Terugkoppelen deelvragen naar hoofdvraag	Hoofdstuk 6: Conclusie
Bronvermelding	Bronnen

Reguleren en Evalueren

- Was mijn oriëntatie op het onderwerp voldoende?
- Waren mijn vragen voldoende gespecificeerd?
- Was mijn zoekstrategie adequaat?
- Was ik in staat goede zoektermen te formuleren?
- Vond ik betrouwbare en bruikbare sites en informatie?
- Heb ik voldoende aandacht besteed aan het beoordelen van de informatie?
- Heb ik de gevonden informatie goed geordend?
- Heb ik de essentiële informatie grondig bestudeerd?
-

Onderwijs: informatievaardigheden

- Onderzoek naar effect van 15 lessen informatievaardigheden geïntegreerd in geschiedenis curriculum op de wijze waarop leerlingen websites en informatie beoordelen en op hun vakinhoudelijke kennis.

CELSTEC
celstec.org

Geïntegreerde lessen

- Doel:
 - Leren kritische om te gaan met informatie op het WWW
- Taken:
 - Rollenspel: Vrede van Versailles
 - Stripverhaal teken over de opkomst van Hitler
 - Kwartetspel spelen en de gebeurtenissen in chronologische volgorde zetten

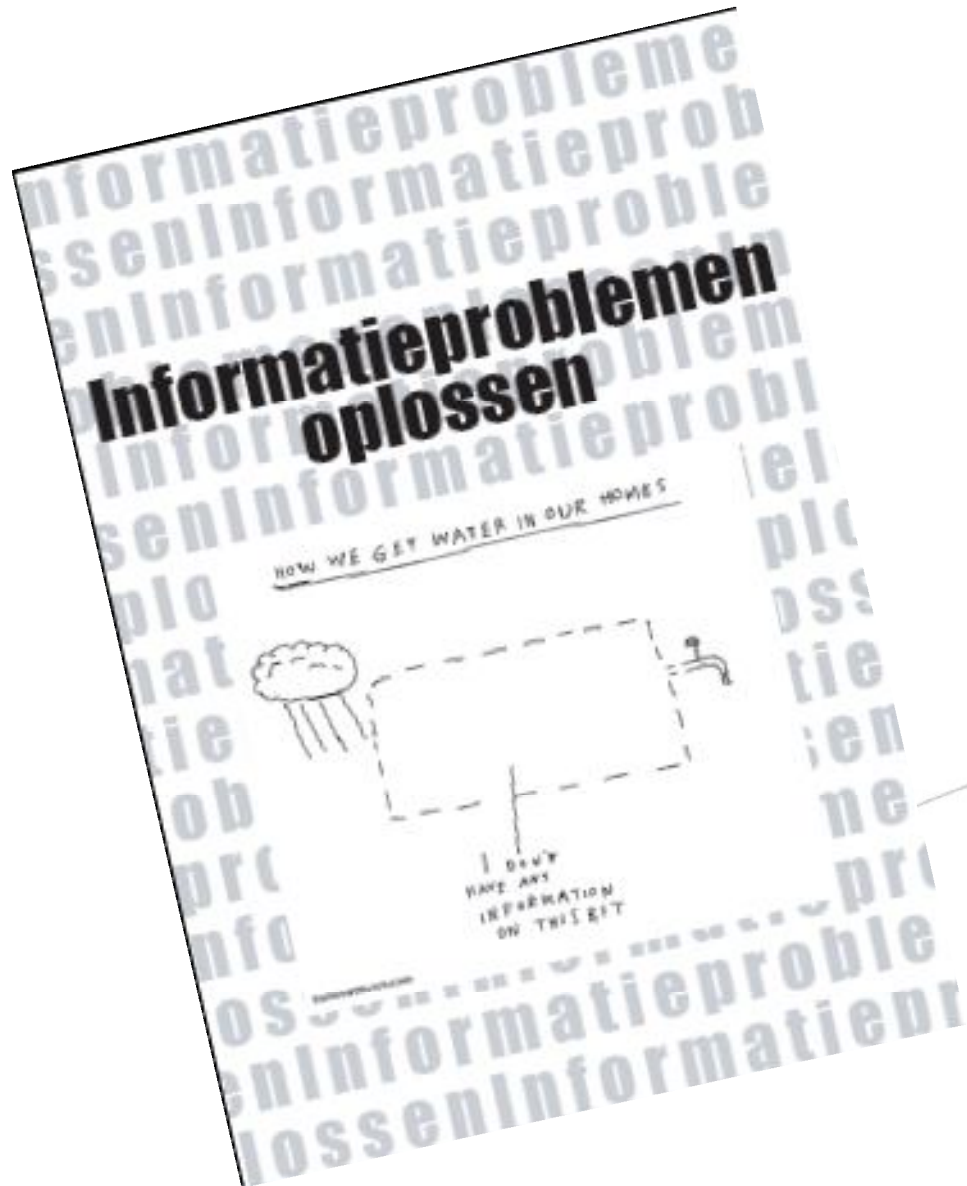

Onderwijs: Procesworksheets

Adres	Beoordeling	Gebruiken ja of nee?
Voorbeeld: http://members.lycos.nl/oorlogstijd/index.html	Dit is een privésite (adres) van iemand meisje van 18 jaar) die zo wat informatie erop heeft gezet. Weinig tekst, losse zinnestelsels. Geen bronnen vermeld. Lijkt niet zo betrouwbaar. Site. Auteur is geen autoriteit is op dit gebied.	Nee

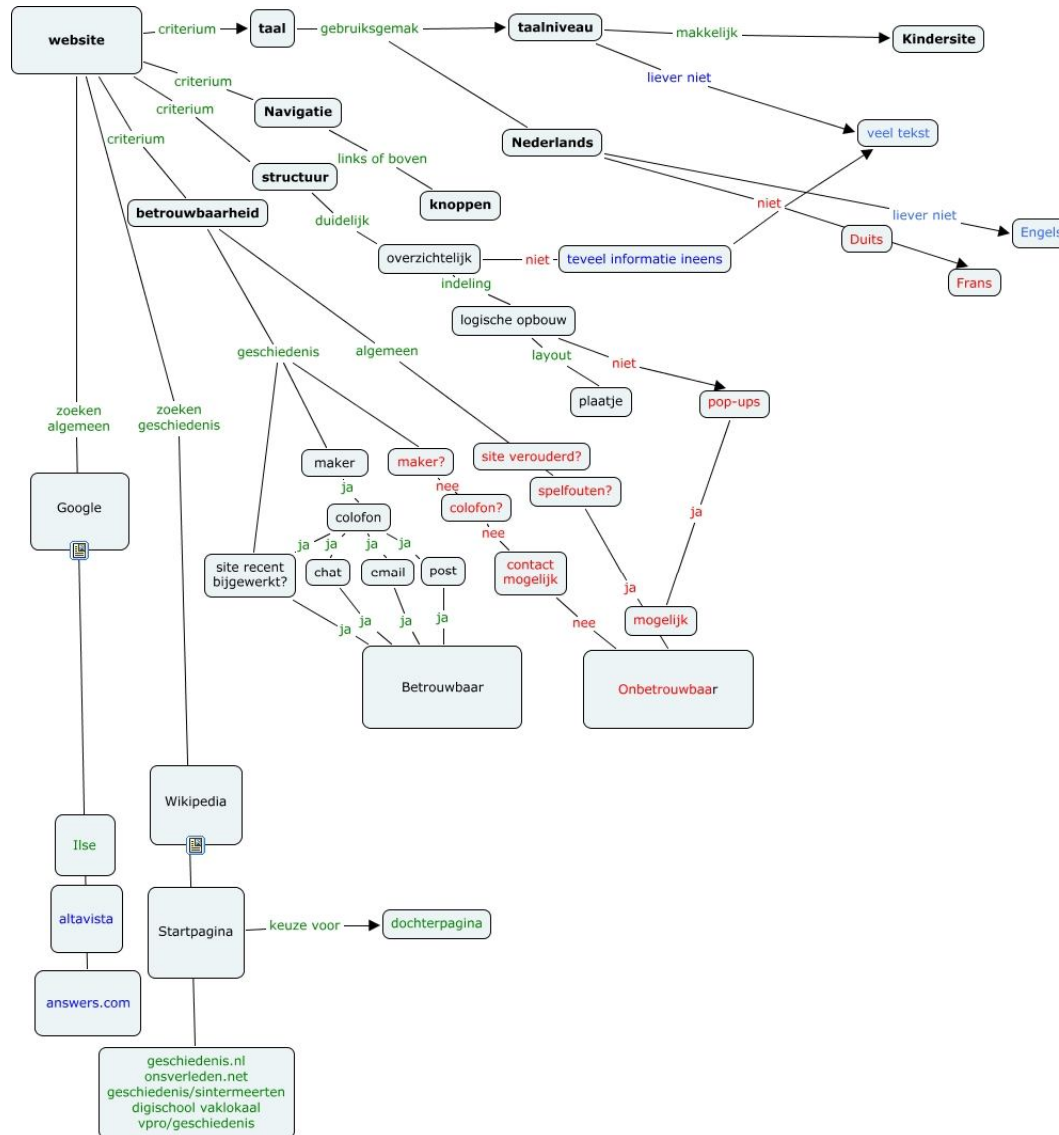
Onderwijs: Reader

CELSTEC
celstec.org

Onderwijs: Werkvorm

CELSTEC
celstec.org

Onderzoekresultaten

- Leerlingen gingen inderdaad kritischer om met informatie op Internet
 - Meer gebruik criteria:
 - Auteur
 - Organisatie achter de site
 - Type taak
- Leerlingen deden het op het geschiedenisproefwerk net iets beter

Belang van onderwijs in informatievaardigheden

- Integreren
- Aanbieden van hele taken
- Aanbieden procesinformatie: stappen
- Aanbieden ondersteunende informatie
- Beoordeling van de vaardigheid
- Hanteren passende werkvormen

Suffering from Information Overload?

Contact:

saskia.brand-gruwel@ou.nl

iwan.wopereis@ou.nl

CELSTEC
celstec.org

